

Eindrapportage DE NATIONALE LEES VERTELWEDSTRIJD 2025

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	3
Doel en opzet eindrapportage.....	4
Het project 'De Nationale LeesVertelwedstrijd'.....	5
Impact van 'De Nationale LeesVertelwedstrijd'.....	5
De Nationale LeesVertelwedstrijd - editie 2025.....	6
Voortraject op scholen.....	6
Landelijke finale: entertainment, finalisten en jury.....	7
Randprogramma.....	11
Inclusie.....	11
Organisatie.....	13
Fondsen en samenwerkingspartners.....	14
Publiciteit.....	19
Persberichten.....	19
Media-aandacht en verslaggeving.....	19
Reflectie.....	22
Theater.....	22
Scholen.....	23
Finalisten.....	24
Bezoekers.....	24
Vrijwilligers en standhouders.....	25
Aandachtspunten voor de volgende editie.....	25
Conclusie.....	30
Contactgegevens.....	31

Voorwoord

Op zaterdag 5 april 2025 kwam TivoliVredenburg in Utrecht tot leven tijdens de 28ste editie van De Nationale LeesVertelwedstrijd. Een onvergetelijke dag waarop het dove jonge vertel- en gebarentalent van Nederland in het middelpunt stond, dit keer als onderdeel van een unieke samenwerking met het Sencity Festival van Possibilize. Een bruisend middagprogramma vol taal, creativiteit en beleving in de NGT!

Zeven basisscholen stuurden hun kampioen(e) van de betreffende schoolfinale uit groep 7 of 8 naar het landelijke podium om hun verhaal in NGT te delen met een volle zaal van ruim 500 toeschouwers, doof, horend en alles daartussenin. Wat volgde, was een aaneenschakeling van lef, expressie, humor en ontroering. De jonge vertellers brachten hun verhalen met een kracht die iedereen in de zaal wist te raken.

De jury, bestaande uit professionals met diepgaande kennis van Nederlandse Gebarentaal en podiumkunst, had de uitdagende taak om drie prijswinnaars te selecteren. De prijzen werden uitgereikt door Berivan Kiliç (winnaar 2024) en Ilse Jobse (bestuurslid van Stichting Woord en Gebaar en juryvoorzitter). Natuurlijk gingen alle deelnemers met een medaille, boekenbon én een goodiebag naar huis, want meedoen op dit podium is al een prestatie van formaat. Na de voordrachten bracht Kitchen's Light het publiek samen in een interactief visueel spel. Aansluitend konden de aanwezigen genieten van een energieke breakdance show, geleid door Jeroen van der Linden. Zijn motivatiespeech in NGT, die hij in slechts drie maanden had geleerd, raakte jong en oud en bewees dat je met doorzettingsvermogen letterlijk alles kunt leren.

De organisatie lag dit jaar volledig in handen van het projectteam van TYD. Van fondsenwerving tot draaiboeken, van planning tot creatief concept, alles is met liefde, toewijding en trots georganiseerd. Het resultaat? Een professioneel, inclusief en feestelijk evenement, van begin tot eind gedragen door de dovengemeenschap zelf. Dat alles was niet mogelijk geweest zonder de inzet van een betrokken team van vrijwilligers, de steun van andere teamleden van TYD, en de samenwerking met organisaties die het hart op de juiste plek hebben. In het bijzonder willen we Possibilize en het Sencity Festival bedanken voor het bieden van het podium en hun enthousiasme. Dankzij deze collectieve inzet hebben we iets bijzonders neergezet.

De combinatie van de prachtige voordrachten van de finalisten, shows en spontane momenten maakte ook deze editie weer tot een ware viering van talent, taal en trots. Stichting Woord en Gebaar en TYD zijn blij en dankbaar dat dit evenement, volledig vanuit de dovengemeenschap en met financiële ondersteuning van diverse fondsen, gerealiseerd kon worden. Samen met scholen, ouders, vrijwilligers, fondsen en samenwerkingspartners heeft TYD laten zien wat er mogelijk is als iedereen meehelpt om ruimte te maken voor dove stemmen. Het blijft een eer om deze kinderen een podium te geven. Het blijft bijzonder om hun groei, expressie en zelfvertrouwen te zien. En het blijft de missie van Stichting Woord en Gebaar om samen met de uitvoerende organisatie ervoor te zorgen dat ook de komende generaties dat podium blijven krijgen.

Wij wensen u veel leesplezier.

DOEL EN OPZET EINDRAPPORTAGE

In deze rapportage blikken we terug op De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025. Enerzijds om verantwoording af te leggen aan de financiers, maar het geeft tegelijkertijd ook inzicht in de uitwerking van het projectplan. We reflecteren op de behaalde resultaten, inclusief aspecten die uit onze evaluaties met zowel deelnemers, ouders, docenten, vrijwilligers en andere betrokkenen als met bezoekers (kinderen en volwassenen) naar voren kwamen. Het is voor ons belangrijk hoe het publiek en betrokkenen over de opzet van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 denken en wat hun wensen zijn. Bezoekers konden na afloop via een QR-code het formulier invullen. Daarnaast ontvingen ook de scholen, vrijwilligers, tolken, performers, juryleden en betrokken organisaties de vragenlijst en velen van hen hebben die ook ingevuld. We waren blij met hun complimenten, maar ook met de kritische opmerkingen en de tips. Tevens heeft er ook een interne evaluatie plaatsgevonden met het projectteam en met Possibilize. We hebben hierdoor een goed beeld gekregen hoe het evenement is ervaren en welke aspecten mogelijk verbeterd kunnen worden. Zo blijft de constante kwaliteit en duurzaamheid waar zowel Stichting Woord en Gebaar als de uitvoerende organisatie naar streven gewaarborgd.

Het project 'De Nationale LeesVertelwedstrijd'

Al sinds de eerste editie in 1998 is de finale van De Nationale LeesVertelwedstrijd een dag waar dove en zwaar slechthorende kinderen het hele jaar naar uitzien. Maandenlang werken de deelnemers toe naar het moment waarop zij hun vertelkunsten voor een enthousiast publiek mogen tonen op het grote podium van een echte schouwburg. Het woord 'leesvertellen' is in 1997 bedacht door een van de leerkrachten op Effatha, de school voor dove leerlingen in Zoetermeer. Door met een boek op schoot in de Nederlandse Gebarentaal (NGT) te vertellen wat er allemaal in stond, kregen de verhalen voor de kinderen betekenis en ging het betreffende boek voor hen leven. De leerlingen vroegen zich destijds af waarom er wel een wedstrijd in voordragen bestond voor horende kinderen, maar niet iets soortgelijks voor dove kinderen. Je zou dus kunnen stellen dat de leerlingen zelf aan de basis hebben gestaan van De Nationale LeesVertelwedstrijd.

Het traject bestaat uit twee delen. Als eerst de voorrondes op verschillende basisscholen (cluster 2) met lezen, selecteren van een fragment of hoofdstuk, oefenen in het voordragen in NGT van de gekozen passage en de schoolfinale. Het tweede deel is de landelijke finale in een groot theater waar de schoolkampioenen nogmaals hun vertelkunsten laten zien. Het hele traject is belangrijk om de leerlingen, en hun omgeving, bewust te maken van hun talenten en competenties. Een aantal scholen doet al vanaf het begin mee. Leerlingen uit groep 7 en 8 in de leeftijd van 10 t/m 13 jaar worden op een leuke en uitdagende manier gestimuleerd om jeugdliteratuur te lezen en hier plezier in te hebben. Door de opzet van het project is er tegelijkertijd veel aandacht voor het verbeteren van de taalvaardigheid in NGT en het leren voordragen (vertellen als kunstvorm). De deelnemers leren dat ze trots kunnen zijn op hun eigen taal en vertrouwen te hebben in zichzelf.

Impact van 'De Nationale LeesVertelwedstrijd'

De organisatie van De Nationale LeesVertelwedstrijd heeft acht doelstellingen geformuleerd die ook leidend zijn geweest voor deze 28ste editie. Deze doelstellingen, beschreven in het projectplan, zijn vertaald naar concrete resultaten.

De Nationale LeesVertelwedstrijd:

1. stimuleert de vertelkunst in de Nederlandse Gebarentaal (NGT);
2. draagt bij aan het behoud en de ontwikkeling van de Nederlandse Gebarentaal als cultureel erfgoed;
3. draagt bij aan de ontwikkeling van persoonlijke kwaliteiten, talenten en eigen identiteit bij dove en slechthorende kinderen;
4. draagt bij aan de motivatie van dove en zwaar slechthorende kinderen om boeken te lezen en stimuleert hun fantasie;
5. draagt bij aan de bekendheid van de Nederlandse Gebarentaal;
6. draagt bij aan een positieve beeldvorming over doven en slechthorenden;
7. faciliteert het uitbreiden van het sociale netwerk van dove en zwaar slechthorende kinderen en hun directe omgeving;
8. draagt bij aan professionalisering en het zelforganiserend vermogen van de dovensgemeenschap.

DE NATIONALE LEESVERTELWEDSTRIJD – EDITIE 2025

De coördinatie van het evenement was dit jaar voor de tweede keer in handen van TYD, een organisatie van en met voornamelijk dove/slechthorende medewerkers en waar de NGT centraal staat. Bij deze editie is er samengewerkt met Possibilize dat op dezelfde dag en in hetzelfde theater het Sencity Festival organiseerde.

Voortraject op scholen

In de maanden voorafgaand aan de landelijke finale zijn de deelnemende basisscholen binnen het dovenonderwijs intensief bezig geweest met het voorbereiden en uitvoeren van de lokale LeesVertelwedstrijd op de scholen. Aan het begin van het nieuwe schooljaar 2024-2025 hebben leerlingen uit groep 7 en 8 een of meer boeken uitgezocht om te lezen. Zij worden door de kans om deel te mogen nemen aan De Nationale LeesVertelwedstrijd extra gemotiveerd om te gaan lezen en om hun verhaal zo goed en duidelijk mogelijk in NGT aan het publiek over te brengen. Onder begeleiding van hun docent werd het spannendste of grappigste stukje uit het gekozen boek vertaald naar de NGT. Docenten trainden hen in de kunst van het vertellen in de NGT, het gebruik van expressie, hoe zij hun talenten optimaal kunnen inzetten.

Schoolfinales

Op zeven Nederlandse scholen voor dove kinderen is vervolgens een eigen schoolfinale gehouden, georganiseerd door lokale docenten, waarbij de leerlingen in de Nederlandse Gebarentaal een fragment hebben voorgedragen uit het boek dat ze hadden gekozen. De voordrachten werden beoordeeld door een jury die door de betreffende school was benoemd. De schoolkampioenen werden vervolgens door hun docenten nogmaals getraind in het gebruik van expressie en ook hoe zij zich moesten presenteren tijdens de landelijke finale op het grote podium in het bijzijn van circa 500 bekenden en onbekenden. Empowerment van de deelnemende kinderen staat centraal tijdens het voortraject en op de landelijke finaledag.

Er deden veel kinderen mee aan de feestelijke schoolfinales met veel schoolgenoten, vriendjes, vriendinnetjes, de (groot)ouders en vaak ook burens van de deelnemers als publiek. De horende omgeving van de leerlingen maakten op een leuke manier kennis met de Nederlandse Gebarentaal. Alle scholen hadden dit jaar deelnemers die zich onderscheiden met creativiteit, expressie en vertelvaardigheden. Ook leerlingen uit groep 6 worden door het evenement op school gestimuleerd en zien uit naar het moment dat zij in groep 7 zitten.

Landelijke finale: entertainment, finalisten en jury

Dit jaar werd een heel nieuwe locatie gekozen als decor voor De Nationale LeesVertelwedstrijd, namelijk TivoliVredenburg. Alle zeven scholen die deel hadden genomen aan het voortraject, vaardigden hun kampioenen af naar de landelijke finaledag in Utrecht.

De landelijke finale kent standaard drie onderdelen: de wedstrijd en het theaterprogramma op het podium en een randprogramma in de foyer voorafgaand aan het podiumgedeelte, in de pauze en na de afsluiting van de finale. Op 5 april bestond het randgedeelte uit programma-onderdelen van het Sencity Festival. Natuurlijk startte de finaledag van de 28ste editie met een bijzondere ontvangst van de finalisten, hun fans en overige geïnteresseerden.

Aankomst deelnemers en bezoekers: welkom in een sprookjeswereld

Voor de 28ste editie van De Nationale LeesVertelwedstrijd stond dit jaar alles in het teken van sprookjes. Geïnspireerd door de magie van klassieke vertellingen én een gloednieuwe sprookjesfilm, werd TivoliVredenburg op 5 april 2025 omgetoverd tot een droomwereld vol verwondering.

De foyer ademde een bosachtige sprookjessfeer met fantasierijke aankleding die kinderen en volwassenen naar een andere wereld bracht. Verschillende organisaties/stichtingen droegen bij aan het sprookjesthema met interactieve installaties, waaronder een liveverbinding met een avatar in een digitale fantasiewereld. Bezoekers konden met deze avatar, die zich fysiek bevond aan de Universiteit van Amsterdam, live communiceren, wat zorgde voor een unieke mix van technologie, taal en verbeelding.

Om 12:00 uur openden de deuren en stroomde het publiek binnen en om 13:00 startte de finale; het hoogtepunt van de dag. De spanning was voelbaar, het decor betoverend. Alles stond klaar voor een middag vol verhalen, gebaren en magie.

Theater

Tussen de optredens van de finalisten door zorgden de drie presentatoren, Ali Shafiee (Visueel Theater), Brendan Lodder en Eduard Dankfort, voor een sprankelende en theatrale rode draad. Verkleet als verschillende sprookjesfiguren brachten zij het publiek van scène naar scène, met veel humor, interactie en flair.

Hun performance ging verder dan enkel presenteren: zij vervulden actieve rollen binnen een doorlopend verhaal dat naadloos aansloot op het thema van de dag. Na iedere voordracht werd de betreffende finalist op warme en persoonlijke wijze aangesproken, waarna het publiek direct weer werd meegenomen in een volgende sprookjesachtige setting. Deze vorm van visuele storytelling gaf het programma een speelse dynamiek en hield jong en oud geboeid tot het eind. Een primeur in TivoliVredenburg was op het grote scherm boven het podium de interactie van de presentatoren met de door de UvA ontworpen gebarende avatar in de vorm van een heks.

Na de pauze, vlak voordat de jury de winnaar bekend maakte, volgden nog twee bijzondere intermezzo's. Eerst was er een vrolijk spelmoment verzorgd door Kitchen's Light: een kleurrijk kwartet van vier dames, twee met oranje hoed, twee met paarse hoed, die het tegen elkaar opnamen in een grappige wedstrijd. Kinderen uit het publiek mochten meedoen, wat zorgde voor veel plezier en betrokkenheid.

Daarna verraste BreakSquad het publiek met een spectaculaire breakdance show vol salto's en bijna onmogelijke bewegingen. Hun energie werkte aanstekelijk en liet een diepe indruk achter. Als afsluiting gaf Jeroen van der Linden, hoofd van de crew van BreakSquad, een persoonlijke speech, volledig in Nederlandse Gebarentaal. Een taal die hij in slechts drie maanden had geleerd, wat het moment des te indrukwekkender maakte. Uit de evaluaties bleek hoezeer het publiek genoten heeft van het gehele theaterprogramma, zowel in het eerste deel als na de pauze.

Finalisten 2025

Tijdens de finale van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 droegen de vertegenwoordigers van de zeven basisscholen nogmaals het fragment of hoofdstuk voor waarmee zij hun schoolfinale hadden gewonnen, maar ditmaal op het grote podium van TivoliVredenburg in Utrecht. In de zaal zaten ruim 500 toeschouwers: familieleden, klasgenoten, vrienden, docenten en ook veel onbekenden.

Uit de reacties in de foyer na afloop, op sociale media en via de scholen bleek hoe trots familie en bekenden waren op hun finalisten. Vooral ouders en verzorgers gaven aan onder de indruk te zijn van het talent, het lef en de expressie die de kinderen tijdens hun voordracht lieten zien. Doof of slechthorend zijn is zeker geen belemmering om het podium te kunnen pakken; dat werd op deze dag weer volop bewezen. De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 droeg wederom zichtbaar bij aan het zelfvertrouwen en het gevoel van trots van deze jonge deelnemers. Hun voordrachten waren krachtig, meeslepend en soms verrassend grappig of ontroerend.

De zeven leerlingen die hun scholen op het podium van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 hebben vertegenwoordigd, waren:

Sophie Bolier van Kentalis Guyotschool te Haren;
Arush Ramlal van Kentalis Onderwijs Zoetermeer/Zwanenbloem;
Makar Sova van Auris Dr. M. Polanoschool te Rotterdam;
Ilana Benomar van Kentalis Signis te Amsterdam;
Chelsey Kelderman van Kentalis Enkschool te Zwolle;
Amir Mahmutti van Kentalis Talent te Vught;
Maud Wassink van Kentalis Dr. P.C.M. Bosschool te Arnhem.

Jury

Nadat de finalisten met veel overtuiging hun talent voor het vertellen van verhalen hadden laten zien, volgde een welverdiende pauze. Tijdens deze pauze boog een deskundige en ervaren jury zich over de voordrachten. De jury werd ook dit jaar samengesteld onder leiding van juryvoorzitter Ilse Jobse. Zoals bij elke editie werd de winnaar van de voorgaande Nationale LeesVertelwedstrijd uitgenodigd om deel te nemen als jurylid. De jury van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 bestond uit Ilse Jobse en de volgende leden:

- Michiel Bouw, leraar Nederlandse Gebarentaal;
- Gardy van Gils, voormalig docente aan de Hogeschool Utrecht, IGTD;
- Kika Meereboer, leerkracht in het dovenonderwijs;
- Berivan Kiliç, winnaar 2024.

Alle juryleden zijn doof en actief binnen verschillende onderdelen van de dovangemeenschap, variërend van onderwijs en media tot cultuur en jeugdwerk. De jury beoordeelde de deelnemers op onderdelen als taalgebruik, lichaamstaal, mimiek, creatief en speels gebruik van Nederlandse Gebarentaal (NGT), en of het verhaal voor het publiek duidelijk overkwam.

Hoewel de spanning bij de deelnemers voelbaar was, straalden zij vooral veel plezier en enthousiasme uit. Na een zorgvuldig juryoverleg maakten Ilse Jobse en Berivan Kiliç de winnaar bekend, evenals wie de tweede en derde plaats hadden behaald.

De winnaar is...

Na een middag vol magische verhalen, vertolkt in Nederlandse Gebarentaal door zeven jonge vertellers, brak het moment van de prijsuitreiking aan. De spanning in de zaal was om te snijden, terwijl de jury zich naar voren begaf om de uitslag bekend te maken.

Arush Ramlal van Kentalis Zoetermeer werd uitgeroepen tot de winnaar van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025. Zijn voordracht uit het boek *Paniek in de ruimte* wist de jury te raken door zijn krachtige expressie, vloeiend gebruik van NGT en het vermogen om zijn verhaal tot leven te brengen. Chelsey Kelderman (*Kippenvel: Eet smakelijk...*) en Sophie Bolier (*De grootste challenge ooit*) wonnen respectievelijk de 2e en 3e prijs.

Alle finalisten ontvingen een medaille, een goodiebag en een boekenbon om hun leesavonturen voort te zetten. Dit jaar stond het thema volledig in het teken van sprookjes, en dat was ook te zien in de presentaties, aankleding en prijzen.

Voor het eerst werd dit jaar ook een prijs uitgereikt aan het kind dat zich het leukste of mooiste had gekleed in de sfeer van het thema van deze dag. Deze speciale prijs was enthousiast ontvangen en zorgde voor een extra feestelijk en kleurrijk element in de zaal. Van prinsen en draken tot magische boswezens, de jongere kinderen onder het publiek (en hun ouders) waren heel creatief geweest met het uitkiezen of het maken van de kostuums. Deze toevoeging droeg zichtbaar bij aan het sprookjesachtige sfeerbeeld van de dag en versterkte het gevoel van spel en verbeelding.

Na afloop was er een officieel fotomoment waarbij de kinderen stralend op de foto gingen, vastgelegd door fotograaf Madelief Eikelboom. De trots en blijdschap spatten van elk beeld af, een blijvende herinnering aan een betoverende dag.

Randprogramma

Ook dit jaar was er in de vrije momenten weer een uitgebreid randprogramma waar jong en oud van konden genieten. De foyer stond vol met leuke, creatieve en interactieve activiteiten en er was volop gelegenheid om bij te praten, nieuwe vriendschappen te sluiten en je te laten verrassen.

TOG Schaken liet kinderen, jongeren en volwassenen kennismaken met de wereld van het schaken én met hun stichting. Bij de stand van de Universiteit van Amsterdam konden bezoekers via een liveverbinding in gesprek met een avatar op een beeldscherm. Dit was een bijzondere ervaring, mogelijk gemaakt door het SignLab van de UvA, waarbij de 'echte' persoon vanuit het lab direct contact had met het theater op het podium en met het Sencity Festival tijdens de pauze. Oorigineel zorgde voor een gezellige kinderhoek, waar kinderen konden knutselen of zich laten schminken. Ook het huisje van Hans en Grietje ontbrak niet, waar snoepjes met beleid werden uitgedeeld. INgebaren organiseerde leuke spelletjes voor kinderen, en gaf ouders/verzorgers van dove en slechthorende kinderen de kans om met elkaar in contact te komen. NDJ (Nederlandse Dove Jongeren) bedacht een spannende speurtocht voor kinderen. Bij Circusbende konden kinderen zelf circusacts uitproberen en hun grenzen verleggen. Turkoois liet kinderen op speelse wijze ervaren hoe ze met camera en video hun eigen sprookjes konden maken. Het Nederlands Gebarencentrum ging op een creatieve manier met kinderen in gesprek over de gebaren bij bekende sprookjesfiguren: leren en spelen !

De combinatie van al deze activiteiten zorgde voor een bruisende sfeer. En alsof dat nog niet genoeg was, vond tegelijkertijd op dezelfde locatie het Sencity Festival plaats. Hierdoor konden bezoekers ook genieten van extra programmaonderdelen zoals het verhalenpodium met interviews en kunstwerken in de sfeer van Sencity. Het resultaat? Een dag vol ontmoeting en beleving, en een echte onderdompeling in de dovencultuur.

Inclusie

Toegankelijkheid en inclusie stonden ook dit jaar centraal tijdens De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025. Het evenement was zodanig ingericht dat alle deelnemers, vrijwilligers en bezoekers, ongeacht auditieve, visuele, motorische of verstandelijke beperking of het hebben van een neurodivers brein, volwaardig konden meedoen en meebelevén. De sprookjessfeer van dit jaar is bewust op een toegankelijke manier vormgegeven: prikkelarm waar nodig, maar vol kleur en fantasie voor wie daarin kon opgaan. TYD heeft vanaf de start van haar eigen organisatie in 2022 expliciet gekozen voor een inclusieve opzet, gedragen door de dovengemeenschap zelf en heeft dit bij de uitvoering van het project De Nationale LeesVertelwedstrijd vanzelfsprekend meegenomen.

De voertaal van het evenement zowel in presentatie als in communicatie was de Nederlandse Gebarentaal (NGT). Voor wie niet gebarentaalvaardig is, werd het programma zoals elk jaar simultaan toegankelijk gemaakt met de inzet van stemtolken (NGT naar gesproken Nederlands) en schrijftolken, die live ondertiteling verzorgden. Zo werd de magie van het gebarende verhaal voor iedereen invoelbaar en begrijpelijk. Tevens waren er ook nu weer NGT-tolken beschikbaar in de foyer voor ondersteunende communicatie.

Andere belangrijke voorzieningen waren:

- Duidelijke visuele ondersteuning van de namen van de finalisten, hun scholen en de gekozen boektitels voorafgaand aan elke voordracht;
- Grote beeldschermen in de foyer voor extra informatie;
- Rustige zithoeken met en voldoende ruimte voor rolstoelgebruikers;
- Voorkeursplaatsen voor slechtzienden;
- Duidelijke bewegwijzering en visueel toegankelijke decoratie met voldoende contrasten.

De reacties van bezoekers met en zonder beperking waren unaniem positief. Veel aanwezigen gaven aan zich volledig welkom en gezien te voelen. Deze inclusieve aanpak heeft bijgedragen aan de warme sfeer en de hoge betrokkenheid van alle aanwezigen, precies waar De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 voor staat.

Organisatie

De dovengemeenschap in Nederland maakt de afgelopen jaren een zichtbare en krachtige ontwikkeling door, mede sinds de officiële erkenning van de Nederlandse Gebarentaal (NGT) in 2021. Deze ontwikkeling heeft geleid tot een groeiende beweging waarin projecten steeds vaker door de gemeenschap zelf worden gedragen en vormgegeven.

Ook in 2025 is De Nationale LeesVertelwedstrijd volledig georganiseerd door TYD, een organisatie die bestaat uit dove en slechthorende professionals, creatieven en vrijwilligers. Na de overdracht in de zomer van 2023 vanuit project- en evenementenbureau 125Procent, dat na acht succesvolle edities haar focus verlegde naar andere maatschappelijke projecten, heeft Stichting Woord en Gebaar aan TYD de opdracht verleend voor het tweede jaar de organisatie van De Nationale LeesVertelwedstrijd op zich te nemen.

De 28ste editie werd gedragen door een kernteam van ervaringsdeskundigen en vakmensen, waarbij talent, passie en professionele inzet centraal stonden. Waar nodig werd aangevuld met enkele horende ondersteuners, maar het uitgangspunt bleef: een evenement vóór én dóór de dovengemeenschap.

TYD was verantwoordelijk voor de volledige coördinatie: van de fondsenwerving, het contact met scholen en ouders, de programmering van de finaledag, het randprogramma en de communicatie, tot aan de werving van vrijwilligers, de inzet van tolken en het waarborgen van toegankelijkheid. Daarnaast werd de samenwerking gezocht met artiesten, technici, leveranciers en partners zoals TivoliVredenburg, Possibilize en andere betrokkenen.

De regie over het project lag dit jaar dus opnieuw stevig in handen van de gemeenschap zelf, een belangrijke stap richting structurele zelforganisatie, representatie en duurzame zichtbaarheid.

Fondsen en samenwerkingspartners

De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 had nooit gerealiseerd kunnen worden zonder de steun van vele betrokkenen. Dankzij de gulle bijdrage van diverse fondsen en de samenwerking met bevlogen partners uit de dovensgemeenschap is het mogelijk geweest om ook deze 28ste editie opnieuw tot een groot succes te maken.

De fondsen die hun naam en/of logo genoemd wilden zien, zijn op meerdere zichtbare plekken binnen én buiten het evenement vermeld. Hun bijdrage werd onder andere zichtbaar gemaakt via:

- Het grote scherm in de zaal;
- Posters, flyers en het programmaboekje;
- Persberichten rondom het evenement;
- De website www.leesvertelwedstrijd.nl;
- Onze socialmediakanalen: [Instagram](#) en [Facebook](#);
- Op de aftermovie (te zien op de website van De Nationale LeesVertelwedstrijd);
- De voorbeschouwing in het blad van de stichting Woord en Gebaar nr 1/2025;
- Het artikel over de dag zelf in nr 2/2025.

Pagina drie van programmaboek

Naamsvermelding fondsen

Stichting Woord en Gebaar en TYD is zeer erkentelijk voor de financiële en inhoudelijke steun van de volgende fondsen:

- Ars Donandi, namens Russell-ter Brugge fonds
- Cornelia fonds
- De Brauw Van Lynden Fonds
- Nationaal Doventfonds
- Elise Mathilde Fonds
- Hermusfonds
- Het Cultuurfonds, mede dankzij het Madelief Fonds en het Lindenweij Fonds
- Janivo Stichting
- Mr. August Fentener van Vlissingen Fonds
- Pasman Stichting
- Stichting Thürkowfonds
- Vaillant Fonds

Wat begon als een ambitieus project, werd werkelijkheid door de inzet van talloze mensen, doof, slechthorend én horend: organisaties van en voor doven, vrijwilligers, professionals en degenen die persoonlijk of namens een organisatie oprecht interesse hebben in dan wel zich inzetten voor de dovengemeenschap. Hun flexibiliteit, creativiteit en betrokkenheid hebben gezorgd voor een uitvoering die recht deed aan het talent van de deelnemers en de kracht van gebarentaal. Het is juist deze collectieve inzet, gedragen vanuit een gedeeld geloof in de kracht van taal, expressie en representatie, die De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 tot een voorbeeld maakt van wat er mogelijk is als mensen en middelen samenkomen met een gedeeld doel.

Daarnaast willen we ook graag het Nederlands Gebarencentrum, de Universiteit van Amsterdam en Stichting Welzijn Doven Amsterdam (SWDA) hartelijk bedanken. Het Nederlands Gebarencentrum stelde een professionele camera ter beschikking, wat ons enorm geholpen heeft bij het vastleggen van het evenement. De Universiteit van Amsterdam ontwikkelde speciaal voor de theatervoorstelling een prachtige avatarfilm (naast de liveverbinding met de avatar tijdens de pauze). Deze unieke bijdrage droeg in belangrijke mate bij aan het succes van het theatergedeelte. SWDA stelde voor de theaterrepetities haar locatie ter beschikking tegen een flinke korting, een genereus gebaar dat ons de ruimte gaf om goed voorbereid het podium op te gaan.

Uitvoering: crew en samenwerkingspartners

De uitvoering van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 was in handen van een brede groep betrokken professionals, vrijwilligers en organisaties die samen zorgden voor een soepele, inclusieve en creatieve productie. TYD, als hoofdorganisator, werd ondersteund door talloze partners uit het culturele, educatieve en dove netwerk. Hun gezamenlijke inzet vormde het fundament onder deze succesvolle editie.

TYD

Tobias de Ronde, Vera van Dijk, Kim Huizink en Ashley Frissen vormden het kernteam van TYD, en waren verantwoordelijk voor de artistieke, inhoudelijke en logistieke coördinatie van het evenement. TYD is een organisatie van en met dove mensen, gericht op thema's rondom de NGT, toegankelijkheid en (doven)cultuur. Deze editie is een krachtig voorbeeld van wat er mogelijk is wanneer de regie volledig bij de gemeenschap zelf ligt.

Finalisten 2025

De hoofdrolspelers van de dag waren natuurlijk de zeven jonge finalisten: Amir Mahmutti, Maud Wassink, Sophie Bolier, Arush Ramlal, Makar Sova, Ilena Benomar en Chelsey Kelderman. Met lef, expressie en enthousiasme gaven zij het sprookjesthema op hun eigen manier vorm. Zij bewezen dat taal, verbeelding en identiteit hand in hand gaan.

Scholen

De deelnemende cluster 2-scholen hebben hun leerlingen intensief begeleid in het voortraject. Een warm dankwoord aan:

- Kentalis Talent (Vught)
- Kentalis Dr. P.C.M. Bosschool (Arnhem)
- Kentalis Guyotschool (Haren)
- Kentalis Onderwijs Zoetermeer/Zwanenbloem (Zoetermeer)
- Auris Dr. M. Polanoschool (Rotterdam)
- Kentalis Signis (Amsterdam)
- Kentalis Enkschool (Zwolle)

De inzet van leerkrachten en ondersteunend personeel was cruciaal in het versterken van de vertelvaardigheden en het zelfvertrouwen van de deelnemers, zowel van degenen die alleen meededen aan de schoolfinales als van de landelijke finalisten.

Crew en vrijwilligers

Zonder de inzet van onze vrijwilligers, van techniek tot ontvangst, van backstage tot begeleiding, was deze dag niet mogelijk geweest. Zij vormden de stille kracht achter de schermen die zorgde voor structuur, rust en gastvrijheid.

Creatieve bijdragen

- Brendan Lodder en Eduard Dankfort brachten samen met Het Visueel Theater (Ali Shafiee) het sprookjesthema tot leven als visuele en theatrale vertellers en presentatoren.
- Kitchen's Light (Manouk van Asperen, Henrienne Jansen, Bernice Leming en Rachelle Post) ontwierp een interactief visueel spel dat de zaal verbond.
- Jeroen van der Linden, met zijn team BreakSquad, inspireerde jong en oud met een energieke breakdance act én een motiverende speech in de NGT, die hij binnen drie maanden had geleerd.
- Madelief Eikelboom legde alle magische momenten van de dag vast in beeld, van het gebeuren op het podium en in de coulissen tot het enthousiasme van het publiek.

Jury

De vakjury bestond uit vijf professionals uit de dovensamenleving. Juryvoorzitter Ilse Jobse leidde het team, dat verder bestond uit Michiel Bouw (docent Nederlandse Gebarentaal), Gardy van Gils (voormalig docente aan de Hogeschool Utrecht, IGTD), Kika Meereboer (leerkracht in het dovenonderwijs) en Berivan Kiliç (winnaar LVW 2024). De jury beoordeelde op expressie, opbouw en helderheid van het verhaal, taalgebruik en het creatieve gebruik van de NGT.

Tolkenteams

Een groot team van tolken NGT en schrijftolken maakte het programma voor iedereen toegankelijk op het podium, in de foyer en online. Extra dank aan de tolkencoördinator Hilbert Vlasveld.

Standhouders & foyeractiviteiten

De foyer werd gevuld met informatieve en interactieve stands, verzorgd door:

- Nederlands Gebarencentrum
- InGebaren
- Oorigineel
- Turkoois
- SignLab, Universiteit van Amsterdam
- Nederlandse Dove Jongeren
- Hans en Grietje huisje, verzorgd door Vera van Westerloo en Nickay Wortel
- Circusbende
- Tot Ons Genoegen (TOG)

Zij boden niet alleen informatie voor ouders/verzorgers en professionals, maar ook creatieve activiteiten voor kinderen. Deze activiteiten waren gericht op het thema 'Sprookjes'. Een speciaal dankwoord gaat uit naar Oorigineel, Vera van Westerloo en Nickay Wortel, die veel tijd en energie hebben besteed aan het creëren van een leuke, inspirerende kinderhoek en het 'Hans en Grietje-huisje'. Hun inzet maakte van dit onderdeel een sprookjesachtige belevenis die zo uit een verhaalboek leek te komen.

Possibilize (het Sencity Festival)

Een van onze belangrijkste samenwerkingspartners dit jaar was Possibilize, organisator van het Sencity Festival. De bezoekers genoten zichtbaar van de gecombineerde programmering, de gedeelde sfeer en de volledige onderdompeling in de dovencultuur. Deze samenwerking toonde de kracht van verbinding en wederzijds vertrouwen, met elkaar hebben we iets bijzonders neergezet.

PUBLICITEIT

TYD, de uitvoerende producent van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025, heeft via verschillende social media kanalen, met name Instagram en Facebook, het publiek actief betrokken bij het evenement. Voorafgaand aan de finale werd het sprookjesthema stap voor stap onthuld via visuele content, teasers en behind-the-scenes materiaal. Tijdens het evenement volgden live-updates, sfeerbeelden en publieksinteractie, en ook na afloop bleef de impact voelbaar dankzij een goed bekeken aftermovie, foto's en reacties van deelnemers en bezoekers.

Het gekozen thema en de nieuwe locatie van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 vroegen om een frisse en creatieve benadering van de communicatie. TYD speelde hierop in met een visueel sterke en toegankelijke stijl, waardoor het bereik van de campagne groter was dan voorgaande jaren en ook nieuwe doelgroepen werden aangesproken zoals de gebarentaal geïnteresseerden en tolk/docent NGT-studenten.

Persberichten

Het persbericht van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 was iets anders van opzet dan voorheen. Het eerste bericht van De Nationale LeesVertelwedstrijd vermeldde niet alleen de datum maar ging ook in op de bijzondere samenwerking met het Sencity Festival. Beide partijen hadden hetzelfde doel voor ogen: twee werelden verbinden door samen een brug te bouwen en daarmee de zichtbaarheid van dovencultuur en gebarentaal te verhogen. Deze aanpak leidde tot verschillende publicaties, en droeg ook bij aan de zichtbaarheid en maatschappelijke impact van het evenement.

Media-aandacht en verslaggeving

De persberichten en overige aankondigingen waren te vinden op de websites en social-mediakanalen van De Nationale LeesVertelwedstrijd. Daarnaast heeft er een uitgebreid artikel gestaan in Woord en Gebaar nr 1/2025, het magazine van de gelijknamige stichting. Daarnaast zijn er mailings uitgegaan naar de contacten van Stichting Woord en Gebaar en TYD. Op Facebookpagina's en Instagram-accounts zijn verschillende berichten gepost over het programma, de deelnemers, quizvragen en fondsen.

Een verslag over de dag zelf die het marketingteam van De Nationale LeesVertelwedstrijd heeft gemaakt is te vinden op de website: [Verslag van LeesVertelwedstrijd](#). Ook het blad Woord en Gebaar heeft in nr 2/2025 een impressie geplaatst van het evenement. Vanuit Sencity Festival kwam Omroep Zwart langs. De rapportage met o.a. een gesprek met Tobias de Ronde en Vera van Dijk (resp. projectleider en -medewerker van De Nationale LeesVertelwedstrijd) over gebarentaal is te zien via de link [Instagram Omroep Zwart](#). DNieuws, een nieuwsomroep van en voor doven en slechthorenden, kwam eveneens een bezoek brengen aan de finale van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 om een verslag te maken. Ze hebben verschillende mensen geïnterviewd. Dit filmpje is te bekijken via de link [Verslag van DNieuws](#). RTV Utrecht zette de in de provincie Utrecht wonende kampioene van Kentalis Dr. P.C.M. Bosschool in de schijnwerpers. Via de link [RTV artikel over Maud Wassink](#) is de opname met Maud en het interview te volgen.

Social media

De Instagram- en Facebookaccounts van De Nationale LeesVertelwedstrijd werden vanaf januari ingezet om aandacht en extra bereik te genereren. Dit wordt gedaan door middel van interactieve posts met een vaste huisstijl. Dit jaar was de huisstijl anders dan gebruikelijk voor De Nationale LeesVertelwedstrijd. De huisstijl was aangepast op het thema 'sprookjes' voor de volgende posts:

- Informatie over de finaledag;
- Quizvragen over de historie van De Nationale Leesvertelwedstrijd;
- Bekendmaking van programmaonderdelen;
- Winactie.

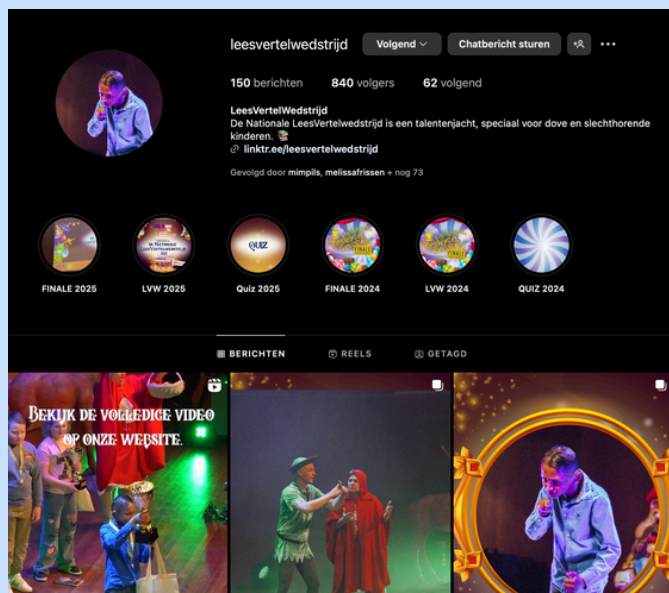
Het doel van deze marketingstrategie was om het publiek betrokken te houden bij het evenement en hen ook te prikkelen en over te halen om in TivoliVredenburg aanwezig te zijn bij de finale van De Nationale LeesVertelwedstrijd.

Ook waren er dit jaar 2 keer samenwerkingsverbanden. Met Sencity Festival zoals eerder benoemd maar ook met Jeroen van der Linden van BreakSquad. Begin 2025 deed Jeroen bij TYD een Gebarenchallenge. Door onder andere op Instagram verslag te doen van zijn ervaring en zowel TYD als De Nationale LeesVertelwedstrijd in deze verslagen te taggen, is er een extra groot publiek bereikt, met 18.000 views naast de eigen 6500 views. Zo maak je duidelijk waarom de samenwerking belangrijk was voor de marketingstrategie.

Facebook

Via Facebook hadden we over 90 dagen 1.030 interacties. Er zijn 71 volgers bij gekomen voor Facebook.

Link Facebook

Instagram

Onze eigen posts zijn ongeveer 6.500 keer bekeken. Dankzij de samenwerkingen liep dat aantal op tot zo'n 18.000 weergaven. Op Instagram hebben we in totaal zo'n 3.000 accounts bereikt, zowel volgers als niet-volgers. Voor de samenwerkingen kunnen we dit bereik niet precies inschatten, omdat de content via hun eigen accounts is gedeeld.

Aan het einde van de vorige editie hadden we 700 volgers; inmiddels zijn dat er 838. We starten meestal in februari met het aankondigen van de nieuwe editie. Via Instagram hebben 1.172 personen via stories het evenement op 5 april kunnen volgen, zoals wie er op het podium stond en sfeerbeelden.

Link Instagram

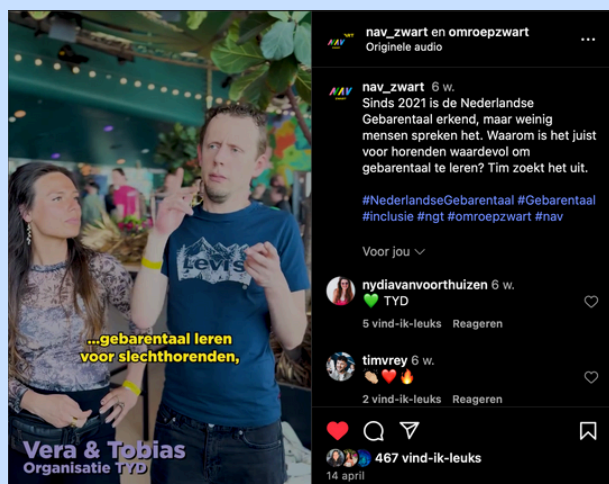

Stories door de dag heen

Gemiddelde statistiek van de stories

De redacties van RTV Utrecht, OmroepZwart en Stichting Woord en Gebaar deden verslag van de finaledag op 5 april 2025 van De Nationale LeesVertelwedstrijd en hielpen zo mee aan de zichtbaarheid van het evenement binnen én buiten de dovengemeenschap.

REFLECTIE

Theater

Voor de 28ste editie van De Nationale LeesVertelwedstrijd is gekozen voor TivoliVredenburg in Utrecht, een dynamische en centraal gelegen locatie. Deze locatiekeuze kwam tot stand via de samenwerking met Possibilize, organisator van het Sencity Festival, dat al jaren met veel succes plaatsvindt in dit theater. Door aan te sluiten bij deze festivalstructuur ontstond een waardevolle partnerdeal en gedeelde faciliteiten.

De locatie bood veel voordelen:

- Centrale ligging, goed bereikbaar met openbaar vervoer en auto (incl. parkeergarages);
- Ruime foyer met creatieve mogelijkheden voor stands en publieksontvangst;
- Professioneel en toegankelijk personeel, dat speciaal voor deze editie enkele basisgebaren leerde;
- Heldere en efficiënte interne communicatie via een gezamenlijke Telegram-groep;
- Degelijke technische ondersteuning in de zaal.

Toch kwamen er uit de evaluatie enkele belangrijke aandachtspunten naar voren:

- De grote raampartijen in de foyer zorgden voor tegenlicht, wat het visueel volgen van gebarentaal bemoeilijkte. Omdat de NGT een visuele taal is, is goede, egale verlichting essentieel, zeker ook voor bezoekers die afhankelijk zijn van spraakafzien of bijvoorbeeld leven met het Syndroom van Usher.
- De zaalopstelling met rondlopende tribunes betekende dat een deel van het publiek de deelnemers en presentatoren grotendeels van opzij zag. Voor het volgen van gebarentaal is frontaal zicht cruciaal, waardoor dit als minder optimaal werd ervaren.
- Door het grote aantal aanwezigen was het een beetje onoverzichtelijk in de foyer, ook doordat de activiteiten op verschillende etages plaatsvond, zeker in de pauze en direct na afloop.

Voor toekomstige edities is TivoliVredenburg zeker opnieuw een overweging waard, mits er op deze punten wordt bijgestuurd. Concreet denken we aan:

- Het gebruik van een andere zaal met een rechte of minder ronde publieksopstelling;
- Een alternatieve foyer met minder daglicht, of een herindeling van de stands zodat het tegenlicht wordt geminimaliseerd;
- Extra aandacht voor lichtregie en positionering van het publiek ten opzichte van de mensen op het podium.

De samenwerking met TivoliVredenburg en Possibilize werd als prettig ervaren. Met gerichte aanpassingen kan deze locatie ook in de toekomst een sterke, toegankelijke en inspirerende plek blijven voor De Nationale LeesVertelwedstrijd.

Scholen

De docenten zijn onverminderd enthousiast over het effect van De Nationale LeesVertelwedstrijd. Voor veel docenten vormt De Nationale LeesVertelwedstrijd een waardevolle en concrete invulling van het burgerschapsonderwijs binnen het dovenonderwijs. De wedstrijd stimuleert essentiële vaardigheden en houdingen bij leerlingen, zoals zelfexpressie, respect, participatie, sociale betrokkenheid en empathie. Het biedt hen de kans om hun stem te laten horen en actief deel te nemen aan de samenleving, op een manier die bij hen past, in hun eigen taal.

Identiteit en diversiteit

De leerlingen maken tijdens het evenement kennis met diverse dove rolmodellen: organisatoren, acteurs, presentatoren, vrijwilligers en standhouders die allemaal trots hun taal en identiteit vertegenwoordigen. Deze herkenning vergroot het zelfbewustzijn van leerlingen, biedt perspectief en draagt bij aan de acceptatie van hun eigen doof-zijn.

Actief burgerschap

Deelnemers aan De Nationale LeesVertelwedstrijd worden actief uitgedaagd om in het openbaar op te treden, hun verhaal te delen in de Nederlandse Gebarentaal en zich zichtbaar te maken. Dat vergt lef, betrokkenheid en een houding van actieve participatie.

Sociale betrokkenheid

Door elkaars verhalen te zien en te beleven, worden leerlingen gestimuleerd om empathie en begrip voor anderen te ontwikkelen. Ze leren luisteren met hun ogen, en voelen zich deel van een groter geheel.

Zelfvertrouwen en expressie

De wedstrijd biedt een krachtig podium voor zelfexpressie. Leerlingen leren hun gedachten en emoties uit te drukken via taal, mimiek en expressie. Docenten merken op dat deelname leidt tot een zichtbare groei in zelfvertrouwen, niet alleen op het podium, maar ook in het dagelijks leven.

Gemeenschapszin en netwerkvorming

Het evenement is niet alleen een wedstrijd, maar biedt ook een gelegenheid voor ontmoeting. Door samen te werken, o.a. met de kampioenen van de andere scholen, met vrijwilligers en door de ontmoeting met medewerkers van deelnemende organisaties, ervaren leerlingen dat zij deel uitmaken van een levendige dovengemeenschap. Ze bouwen nieuwe contacten op, ontdekken nieuwe mogelijkheden en worden uitgenodigd om verder te participeren, op school, in hun sociale omgeving of binnen (jongeren)activiteiten van dove organisaties.

Docenten zien in de praktijk dat oud-finalisten na deelname vaak actiever worden binnen de gemeenschap. Sommigen nemen deel aan evenementen als Hands-Up, doen vrijwilligerswerk of ontwikkelen zich verder binnen organisaties waarin zowel dove als horende mensen samenwerken.

De Nationale LeesVertelwedstrijd is daarmee veel meer dan een wedstrijd in voordragen: het is een opmaat naar persoonlijk leiderschap, zichtbaarheid en maatschappelijke participatie, precies de kern waar burgerschapsonderwijs voor bedoeld is.

Finalisten

Alle zeven finalisten van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 beleefden een onvergetelijke dag. Voor elk van hen was het een bijzonder moment om voor een volle zaal op het grote podium van TivoliVredenburg te staan en uit het hoofd hun verhaal met expressie in eigen woorden in Nederlandse Gebarentaal te vertellen. Het vergde intensieve voorbereiding en moed, en dat lieten ze stuk voor stuk zien.

De spanning rondom de prijsuitreiking was voelbaar, maar de dag draaide voor de meesten niet alleen om winnen. Eén van de finalisten vatte het treffend samen:

"Het gaat niet om de beker, het gaat om de ervaring. Dát neem ik mee." Deelname aan deze finale bood hen niet alleen een podium, maar ook een boost in zelfvertrouwen, trots en verbinding, met zichzelf, hun verhaal en hun taal.

Bezoekers

Uit alle hoeken van Nederland reisden dove, slechthorende en horende bezoekers af naar TivoliVredenburg in Utrecht om de 28ste editie van De Nationale LeesVertelwedstrijd bij te wonen. De ruim 500 aanwezigen kwamen in de eerste plaats om de finalisten aan te moedigen en te genieten van hun vertelkunsten in Nederlandse Gebarentaal, maar de dag bood meer dan alleen een podiumprogramma; het was een waardevol ontmoetingsmoment binnen de dovengemeenschap en daarbuiten.

Voor veel kinderen (finalisten en het jeugdige publiek), ouders en verzorgers, vrienden, leerkrachten en overige geïnteresseerden is deze dag een zeldzame kans om samen te zijn met anderen die dezelfde taal delen, letterlijk en figuurlijk. Evenementen voor dove en slechthorende kinderen zijn schaars, en juist daarom is de ontmoeting, herkenning en gedeelde ervaring tijdens deze finaledag van grote waarde.

Naast het wedstrijdgedeelte was er een rijk randprogramma in de foyer met interactieve activiteiten voor kinderen, waarin ontmoeting en spel centraal stonden. Deze laagdrempelige, visueel toegankelijke opzet stimuleerde spontaan contact, samenwerking en plezier. Tijdens het evenement werd via flyers en het programmaboekje een QR-code verspreid voor een korte bezoekersenquête. De reacties lieten een duidelijk beeld zien:

- Bezoekers genoten van het herzien van bekenden en het gevoel van gemeenschap;
- Horende ouders en verzorgers waardeerden de gelegenheid om in gesprek te gaan met andere gezinnen met dove of slechthorende kinderen;
- Veel bezoekers noemden het een dag van erkenning, inspiratie en verbinding.

De Nationale LeesVertelwedstrijd is daarmee méér dan een wedstrijd: het is een jaarlijks baken van ontmoeting, taal, trots en gedeelde ervaring in een wereld waar dove stemmen soms nog te weinig gehoord worden.

Vrijwilligers en standhouders

Het werven van vrijwilligers voor De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 verliep bijzonder succesvol. Zodra de oproep werd verspreid, zowel via bijeenkomsten in de dovensgemeenschap als via social media, meldden zich direct enthousiaste mensen aan, doof, slechthorend én horend. De inschrijvingen kwamen van alle leeftijden en achtergronden, waaronder ook studenten van tolkopleidingen en de opleiding tot docent Nederlandse Gebarentaal.

Vrijwilligers konden bij aanmelding aangeven waar zij graag bij wilden helpen. Op basis van hun voorkeuren en competenties werden zij ingezet op taken als:

- Bezoekersontvangst en zaalwacht;
- Coördinatie van publieksstromen;
- Begeleiding backstage;
- Ondersteuning van finalisten en presentatoren;
- Opbouw en ondersteuning bij het randprogramma.

De betrokkenheid van deze vrijwilligers zorgde voor een warme, toegankelijke sfeer en een gestroomlijnd verloop van de dag. Hun inzet, vaak op vrijwillige basis en met groot hart voor de doelgroep, was onmisbaar voor het succes van het evenement.

Kindvriendelijk randprogramma

TYD besloot dit jaar om de informatiemarkt nadrukkelijk kindvriendelijker te maken. Standhouders werden vooraf gevraagd om niet alleen informatief te zijn voor ouders en verzorgers, maar ook om interactieve activiteiten voor kinderen te organiseren. Die oproep werd met veel enthousiasme ontvangen, en het resultaat was een bruisend, speels en leerzaam programma in de foyer. Een aantal organisaties had hun stand versierd conform het thema van dit jaar. Ook het 'Hans en Grietje-huisje' ontbrak niet. Dit alles creëerde een feestelijk accent. Het zorgde voor een inclusieve en levendige omgeving waarin met name de wat jongere kinderen zich vrij voelden om te ontdekken, leren, ontmoeten en plezier te maken, precies zoals TYD het voor ogen had.

Aandachtspunten voor de volgende editie

Uit de evaluaties met de finalisten, docenten en begeleiders van de deelnemende scholen, vrijwilligers, tolken, standhouders en bezoekers kwam veel waardevolle feedback naar voren. De algemene sfeer en opzet van de dag werden door vrijwel iedereen positief beoordeeld, en veel respondenten gaven aan dat het evenement goed georganiseerd aanvoelde. Tegelijkertijd zijn er enkele aandachtspunten genoemd die we serieus nemen. Zo werd het podiumprogramma als intensief ervaren voor jongere kinderen, waardoor we bij een volgende editie zullen kijken naar een betere balans tussen concentratie en programmaopbouw. Wel dient in het oog gehouden te worden dat het primair een evenement is voor kinderen uit groep 7 en 8, d.w.z. in de leeftijd van 10 t/m 13 jaar. Ook werd genoemd dat het fijn zou zijn om in de toekomst een overzichtelijke plattegrond te verstrekken en activiteiten visueel duidelijker aan te kondigen. En is de suggestie gedaan om de voorbereidingen op school te tonen via een kort filmpje.

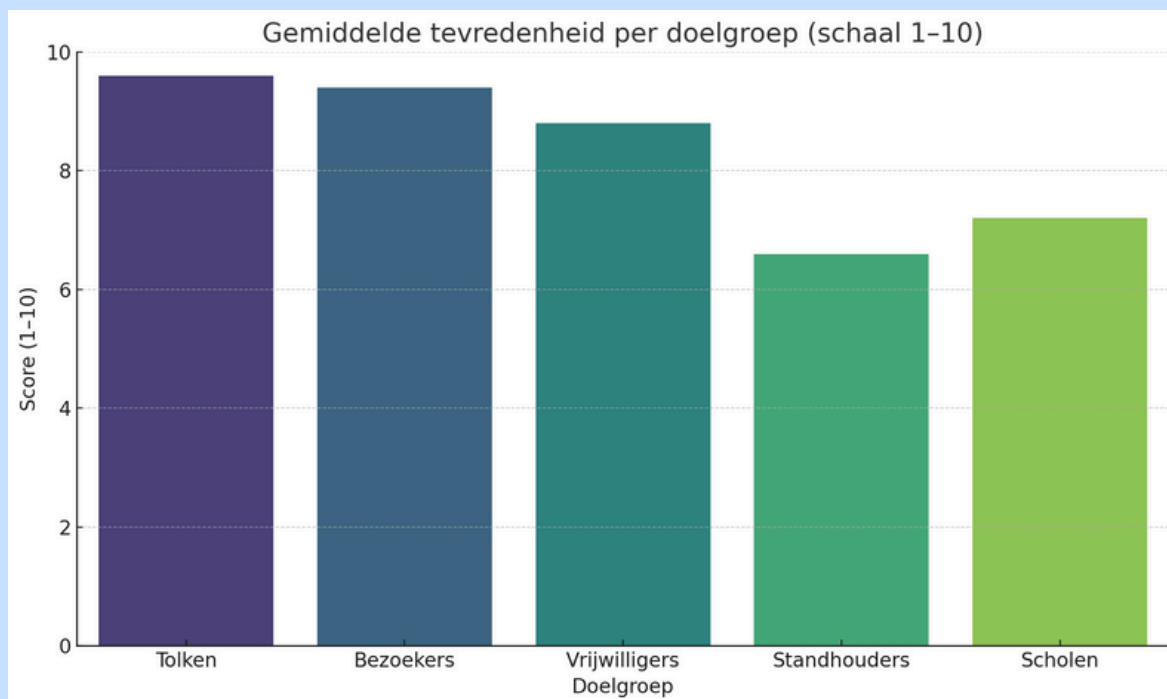
Er kwam ook feedback binnen over het vermelden op de flyer, het programmaboekje, in aankondigingen op social media en bij het voorstellen op het podium van de namen van de deelnemende scholen in combinatie met de naam van de betreffende finalisten. De meningen hierover waren verdeeld. Sommige feedbackgevers vinden het schrappen van de namen wenselijk om statusverschillen te voorkomen. Anderen benadrukken dat het juist bijdraagt aan betrokkenheid, trots en zichtbaarheid. Het advies dat Stichting Woord en Gebaar en TYD meekregen was: voer hierover eerst een bredere, zorgvuldige discussie voordat er een definitief besluit wordt genomen.

Algemene waardering per doelgroep

Om een overzicht te geven van hoe de verschillende groepen het evenement hebben ervaren, zijn in het onderstaande schema de gemiddelde waarderingen weergegeven op een vijfpuntsschaal en 10-punts-schaal:

Doelgroep	Van de 5 sterren ★	10-punts-schaal
Tolken	4,8	9,6
Bezoekers	4,7	9,4
Vrijwilligers	4,4	8,8
Standhouders	3,3	6,6
Scholen	3,6	7,2

Dit resulteert in een gemiddeld rapportcijfer van 8,3 op een schaal van 10, gebaseerd op de gecombineerde waardering van alle doelgroepen.

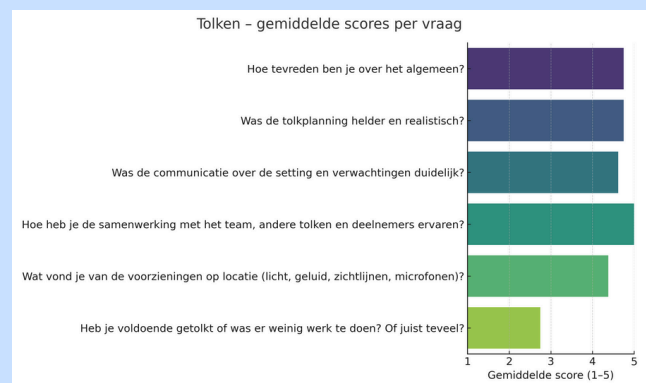
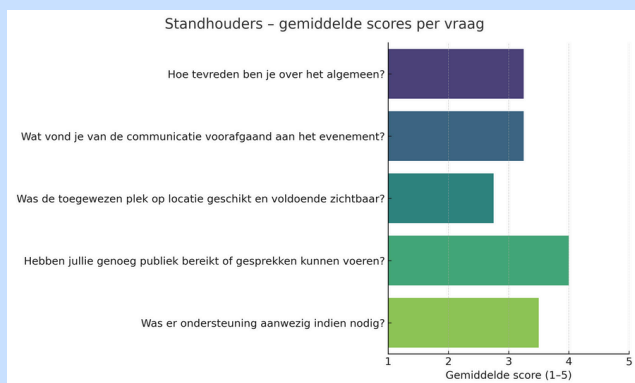
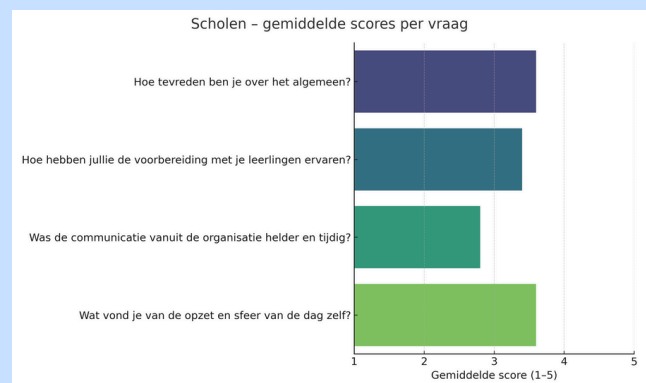
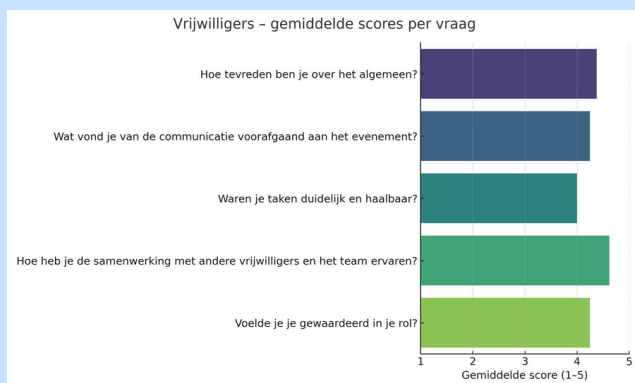

Terugkerende thema's en suggesties

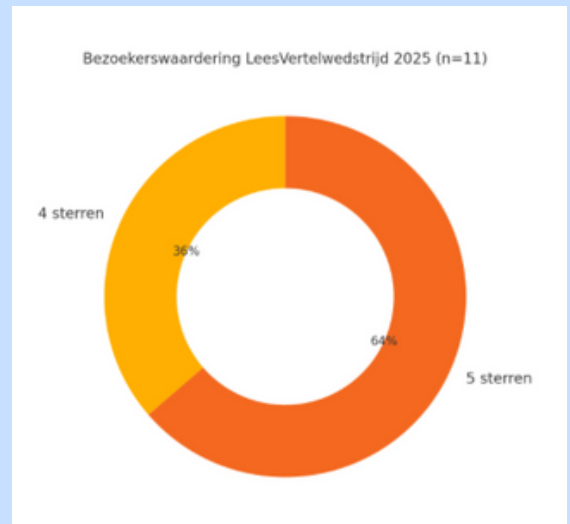
Bij zowel de docenten/begeleiders van de deelnemende scholen als de vrijwilligers kwamen suggesties binnen over de duidelijkheid voorafgaand aan het evenement: wat wordt precies van hen verwacht en op welk moment? Hoewel veel betrokkenen de communicatie als prettig hebben ervaren, mag deze op sommige onderdelen nog concreter, zoals over begeleidersrollen, aanmeldmomenten of lunchvoorzieningen. Een gezamenlijke briefing vooraf werd aangedragen als mogelijke verbetering.

De standhouders waren enthousiast over het contact met bezoekers, maar gaven aan dat de zichtbaarheid van hun plek beter kon. Enkele stands stonden wat afgelegen of ongunstig ten opzichte van het licht of de looproutes, waardoor niet iedereen makkelijk bereikt werd. De suggestie om bij een volgende editie alle stands op één verdieping te plaatsen met betere bewegwijzering, is waardevol en wordt meegenomen.

De tolken spraken unaniem van een fijne samenwerking, goede voorbereiding en duidelijke communicatie. De centrale coördinatie via WhatsApp werd als prettig ervaren. Enkele praktische opmerkingen, zoals de wens voor een rustige ruimte voor de tolken om te kunnen pauzeren of een planningsoverzicht voor pauzetijden, worden meegenomen voor optimalisatie.

Van bezoekers gaven 7 mensen 5 sterren en 4 mensen 4 sterren, wat een gemiddelde waardering van 9,3 opleverde. Zie afbeelding hiernaast. In de reacties kwam veel lof terug over de sfeer, de sprookjesaankleding, de breakdance-act, en de innovatieve heksen-avatar. Kritische noten gingen vooral over de combinatie met het Sencity Festival: een deel van de bezoekers vond deze samenwerking verwarrend of minder passend bij de focus op kinderen. Ook praktische zaken als zitverhogers voor jonge kinderen, drukte in de hal, en onduidelijkheid rondom tickets werden genoemd als verbeterpunten.

Naast de eerder besproken feedback van bezoekers, scholen en andere betrokkenen, voegen we hier de waardevolle inzichten toe van de jury, de performers en de organisatie zelf. Deze reflecties vormen samen het slotstuk van deze evaluatie en geven een verdiepend beeld van het verloop en de potentie van het evenement.

Algemene sfeer

De sfeer werd breed gedragen als positief, energiek en warm. De inzet van vrijwilligers, het gevoel van saamhorigheid en de gedeelde liefde voor gebarentaal en cultuur waren duidelijk voelbaar. Er is vertrouwen in de basis en in de verdere groei van de LeesVertelwedstrijd.

Organisatie en verloop

Tegelijkertijd kwamen er ook verbeterpunten naar voren. Dit jaar werd door sommigen als chaotischer ervaren dan vorig jaar. Er was verwarring over de bewegwijzering en de ontvangst bij de ingang kon duidelijker. Het is belangrijk om het draaiboek volgend jaar nog strakker te bewaken en rollen helderder te verdelen.

Samenwerking binnen de organisatie

De samenwerking binnen het organisatieteam werd als bijzonder sterk ervaren. Iedereen zette zich met volle overtuiging in, en er werd veel werk verzet in korte tijd. Natuurlijk ging het soms met vallen en opstaan: af en toe bleef een taak even liggen of was er onduidelijkheid over wie wat oppakte. Maar uiteindelijk werd alles opgepakt en opgelost. Op de dag zelf stond het team voor elkaar klaar, met flexibiliteit, vertrouwen en doorzettingsvermogen. Het was soms chaotisch, maar gezamenlijk hebben we het voor elkaar gekregen.

Juryervaring

De jury gaf constructieve feedback op het verloop van het juryberaad. Zij werden tijdens het beraad meerdere keren gestoord, wat ten koste ging van hun concentratie. Voor de volgende editie wordt geadviseerd om net zoals voorgaande jaren, een aparte, rustige en afgesloten ruimte te reserveren, zonder andere aanwezigen zoals performers. Een begeleider kan daarbij helpen om prikkels en afleiding onderweg te vermijden. Daarnaast werd voorgesteld om juryleden beter herkenbaar te maken, bijvoorbeeld met een fel gekleurde sjaap met het woord 'JURY', in plaats van een dresscode.

De jury merkte tevens op dat het niveau van het gebruik van de Nederlandse Gebarentaal bij de finalisten duidelijk stijgt, een mooie ontwikkeling! Tegelijk mogen sommige verhaallijnen iets helderder worden uitgewerkt. Context zoals plaats of setting mag explicieter worden gemaakt, en inleidingen mogen bondiger. Ook kwam naar voren dat leerlingen uit het regulier onderwijs (zowel dove als slechthorende leerlingen) sterker mogen worden betrokken, bijvoorbeeld door vooraf plaatsen voor hen te reserveren.

Terugblik vanuit het theaterteam

Vanuit het theaterteam kwam veel lof voor de flexibiliteit, het meedenken en het snelle schakelen. Van het vervangen van een pruiк tot het improviseren met een podium, alles werd opgelost met creativiteit en teamspirit. De groei van de presentatoren, het schakelen tussen scènes, en het meebewegen met wat nodig was: het werd als leerzaam en waardevol ervaren. Toch werd gemist dat er vooraf geen teambuildingsmoment was. Het voorstel is om volgend jaar eerst verbinding te creëren binnen het team, voordat de repetities starten.

Ook werd benoemd dat de regisseur soms te veel taken op zich had, waardoor gerichte aandacht ontbrak. Aanbeveling is om volgend jaar een assistent aan te stellen die zich bezighoudt met praktische zaken zoals kleding, ondersteuning en logistiek. Daarnaast werd geopperd om het theaterteam recht te geven op een eigen kleedkamer, en net zoals voor de tolken, een vrijwilliger in te zetten als begeleider t.b.v. de presentatoren en/of acteurs.

Tot slot

Met deze inzichten kijken we dankbaar terug op een geslaagde editie, én vooruit naar een nog sterkere editie in 2026. De feedback zal dienen als kompas om inhoud, organisatie en samenwerking verder te verfijnen. Samen bouwen we voort aan een inspirerende, professionele en feestelijke dag voor alle deelnemers en betrokkenen.

CONCLUSIE

De 28ste editie van De Nationale LeesVertelwedstrijd heeft opnieuw laten zien hoe waardevol het volledige traject is, van de voorbereidingen op school tot de landelijke finale, om dove en slechthorende kinderen in hun kracht te zetten. De deelnemers brachten verhalen tot leven in de Nederlandse Gebarentaal, en ontwikkelden tegelijkertijd zelfvertrouwen, trots en een sterkere verbinding met hun eigen taal en identiteit.

De combinatie van een inhoudelijk rijk podiumprogramma en een speels, interactief randprogramma werd breed gewaardeerd. Bezoekers spraken met veel enthousiasme over de sprookjesachtige aankleding, de theatrale presentatie, de creatieve stands en het sterke gevoel van verbondenheid die de dag met zich meebracht. De samenwerking met Visueel Theater en het thematisch geheel zorgden voor extra verdieping, waarbij jeugdliteratuur op een toegankelijke en visuele manier tot leven kwam voor zowel dove kinderen als hun horende omgeving. Een veelbelovende suggestie, om de voorbereidingen op school te tonen via een kort filmpje, nemen we mee als inspirerend idee voor 2026.

Voor TYD was dit het tweede jaar als uitvoerend producent. Na de overdracht van 125Procent in 2023 hebben we net als vorig jaar laten zien dat er ook een professioneel, toegankelijk én betekenisvol evenement tot stand kan komen wanneer het georganiseerd wordt vanuit de gemeenschap zelf. TYD bestaat uit mensen die zelf onderdeel zijn van de doelgroep, en dat was voelbaar in alle facetten van de organisatie: van inhoud en begeleiding tot communicatie en sfeer. Verschillende teamleden stonden in eerdere edities zelf op het podium als finalist, jurylid of presentator, en die ervaringsdeskundigheid heeft zichtbaar bijgedragen aan de kwaliteit en betrokkenheid van het geheel.

De Nationale LeesVertelwedstrijd is daarmee veel meer dan een wedstrijd: het is een jaarlijkse viering van taal, trots, creativiteit en ontmoeting. Deze editie op 5 april 2025 bewees opnieuw de kracht van de dovengemeenschap en toonde de expressieve rijkdom van de Nederlandse Gebarentaal. Het enthousiasme en de vrolijke gezichten van de kinderen maakten de finaledag van De Nationale LeesVertelwedstrijd 2025 tot een groot succes, en geven alle reden om met vertrouwen en inspiratie vooruit te kijken naar de 29ste editie.

CONTACTGEGEVENS

Voor meer informatie over De Nationale LeesVertelwedstrijd algemeen en de editie van 2025 kunt u contact opnemen met:

Uitvoerende producent: TYD

Postadres: Stadhouderskade 89-H, 1073 AV Amsterdam

Website: <https://www.tyd.nl/>

E-mail: contact@tyd.nl

KvK: 87064022

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/tydnl/>

Facebook: <https://www.facebook.com/TYDNGT>

Instagram: <https://www.instagram.com/TYD.nl>

Tiktok: <https://www.tiktok.com/@tyd.nl>

Opdrachtgever: Stichting Woord en Gebaar (ANBI)

Postadres: Postbus 612, 3440 AP Woerden

Website: <https://www.woordengebaar.nl>

E-mail: info@woordengebaar.nl

KvK: 41187581

Bankrekening: NL76INGB0002267676

BIC nummer: INGBNL2A

RSIN/fiscaal nummer: 804617715

Voorzitter: Mieneke van der Jagt

E-mail: voorzitter@woordengebaar.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/woordengebaaronline>

LeesVertelwedstrijd:

Postadres: Stadhouderskade 89-H, 1073 AV Amsterdam

E-mail: info@leesvertelwedstrijd.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/leesvertelwedstrijd/>

Instagram: <https://www.instagram.com/leesvertelwedstrijd/>

Website: <https://www.leesvertelwedstrijd.nl>

WINNAAR

Arush Ramlal

De 28ste editie van De Nationale LeesVertelwedstrijd was een groot succes. Heel veel dank aan alle fondsen voor hun financiële ondersteuning!

JANIVO
STICHTING

Nationaal
Dovenfonds

Elise Mathilde

Ars Donandi
Russell-ter Brugge
fonds

**het
Cultuurfonds**
Het Madelief Fonds en het
Lindenweij Fonds

Vaillant Fonds

**Stichting
Thurkowfonds**

Hermusfonds

Cornelia fonds

**THE AUGUST
FENTENER
VAN
VLISSINGEN
FONDS**

**PASMAN
STICHTING**